

Vnitřní řád gerontopsychiatrického primariátu pro ženy
Primariát 8 (oddělení 8A, 8 a 15)
Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod, PSČ 580 23
Tel: 569 478 111, Primářka odd. MUDr. Barbora Fejtlová 569 478 177

Tento **Vnitřní řád** oddělení navazuje na **Vnitřní řád** platný pro celou Psychiatrickou nemocnici Havlíčkův Brod a na další vnitřní předpisy organizace. Doplnuje a upřesňuje informace specifické pro provoz gerontopsychiatrického primariátu 8. Kvalita a bezpečnost léčebné péče je definována podrobně zvláštními **Standardy**.

Charakteristika primariátu: Všechna tři oddělení primariátu jsou ženská, určena pro pacientky nad 65 let věku. Výjimečně i pro mladší pacientky, pokud trpí závažným organickým psychiatrickým onemocněním. Primariát využívá ke konziliárním a zobrazovacím vyšetřením (RTG, CT, MRI, odborné ambulance) komplementární služby Psychiatrické nemocnice a sousední všeobecné nemocnice Havlíčkův Brod.

Všechna tři oddělení jsou uzavřená režimová oddělení. Vedoucím primariátu je **primář**. Na jednotlivých stanicích pracují **ošetřující lékaři**, zdravotní sestry, ošetřovatelé, pomocný zdravotnický personál a uklízečky. Vedoucí sester na každém oddělení je **staniční sestra**. Sociální záležitosti pacientek (dokumenty, žádosti do soc. Zařízení, finanční záležitosti) vyřizuje **sociální pracovnice**.

Počty lůžek na oddělení: odd8A – 27 lůžek, odd.8 – 26 lůžek, odd.15 – 30 lůžek. Celkem 83 lůžek

Oddělení 8A a 8 jsou příjmová oddělení. Zde probíhá přijetí, vstupní psychiatrické vyšetření, případně psychologické vyšetření, stanovení diagnózy a léčba pacientek.

Na odd. 8A jsou přijímány pacientky trpící depresivními a úzkostnými poruchami, organickými psychotickými poruchami a pacientky se schizofrenním onemocněním, které dosáhly již geriatrického věku. Dále pacientky se závislostní problematikou, které již nejsou schopné ústavní protialkoholní léčby na specializovaném oddělení a pacientky trpící lehkou až středně těžkou demencí, které jsou mobilní samostatně či s pomocí.

Na odd. 8 jsou přijímány pacientky trpící těžšími stupni demence u Alzheimerovy nemoci či jinými typy demencí (Lewy body demence, demence při Parkinsonově nemoci, FTLD atd.) a pacientky trpící závažnými poruchami chování při demenci. Dále pacientky s pokročilým stupněm jiných organických postižení mozku a pacientky které jsou zcela, nebo převážně imobilní a vyžadují trvalou komplexní ošetrovatelskou péči.

Na odd. 15 jsou překládány pacientky z odd. 8 a 8A, výjimečně i z jiných oddělení PNHB k doléčování a stabilizaci stavu. Odd. 15 zároveň poskytuje dlouhodobou psychiatrickou a paliativní péči o pacientky s pokročilou terminální demencí s výraznými poruchami chování, jejichž stav neumožňuje propuštění do sociálního zařízení.

Příjem pacientek: Všechny pacientky jsou přijímány přes **Ambulanci centrálního příjmu pacientů** na pavilonu 2, kde probíhá základní příjmové lékařské vyšetření a administrativní příjem do Psychiatrické nemocnice. Poté je pacientka přijata na odd. 8 nebo 8A (podle stavu a diagnózy). **Pacientky mohou být přijaty do Psychiatrické nemocnice se svým souhlasem**, pokud jsou po psychické stránce kompetentní vyslovit souhlas s hospitalizací. Nebo **bez svého souhlasu**, pokud jsou pod vlivem psychické poruchy nebezpečné sobě či svému okolí a přijetí odmítají, nebo pokud nejsou schopny pro duševní poruchu svoji situaci posoudit a rozhodovat o sobě.

Oblečení a osobní věci: K hospitalizaci je s sebou potřeba vzít **základní osobní hygienické potřeby** (kartáček a pasta na zuby, tekuté mýdlo, šampon, hřeben, toaletní papír, papírové kapesníčky atd.), vhodnou domácí obuv ideálně s pevnou patou (uzavřené bačkory, kroksy), pro riziko pádů nejsou vhodné pantofle! **Domácí oblečení pacientkám poskytuje nemocnice.** Pacientky mohou vlastní oblečení na oddělení používat v případě, že je rodina schopna zajistit jeho pravidelné praní (alespoň 1xtýdně) a výměnu za čisté prádlo, protože oddělení nedisponuje možností prát odděleně osobní prádlo. Pacientky mohou na oddělení mít **mobilní telefon**, pokud zvládají jeho obsluhu. K přijetí je pak nutné přinést mobilní telefon a funkční nabíječku. Telefony mají pacientky k dispozici po skončení

ranní vizity (cca od 9hodin) po celý den, večer se ukládají na sesternu k dobití a úschově. Na oddělení je možno pacientkám telefonovat na pevnou linku určenou pro pacientky po celý den, krom doby poledního klidu mezi 11:30-14hodin. **Telefonní linka pro pacientky je na odd. 8: 569 478 467; odd.8A: 569 478 468; odd. 15: 569 478 350.**

Strava: Podává se 3xdenně (snídaně, oběd večeře) a po poledním klidu dostávají pacientky svačinu (z vlastních zásob a nákupů). U diety diabetické 5xdenně (+svačina a druhá večeře). Oběd a večeře teplé (krom čtvrtka a víkendů, kdy jsou večeře studené), připravené v kuchyni Psychiatrické nemocnice v souladu s druhem diety kterou má pacientka naordinovanou lékařem. Pacientkám je možno na oddělení přinést nealkoholické nápoje, ovoce a pochutiny (jogurty, sušenky atd.) s ohledem na jejich dietu, v přiměřeném množství. **Potraviný bez označení doby trvanlivosti** (chlebičky, zákusky, domácí pečivo apod.) **není možné na oddělení uchovávat z hygienických důvodů.**

Nákupy a disponování s penězi: Pacientky které mají povolené společné/samostatné vycházky si mohou nakoupit v Kiosku v areálu nemocnice, nebo v Klubu pacientů. Pacientkám které nemají vycházky, zprostředkuje 1x týdně nákup staniční sestra oddělení formou dovozu předem objednaného nákupního seznamu z Kiosku v areálu PN, tyto nákupy si pacientky hradí ze svého konta. Mimo to zajišťuje personál oddělení nákupní požadavky pacientek individuálně po domluvě. **Peníze mají pacientky po dobu hospitalizace uložené na kontě v pokladně Psychiatrické nemocnice.** Na toto konto mohou být zasílány také důchody a jiné platby pacientek. Placení osobních pohledávek pacientek (placení nájmu, poplatků, vybírání peněz z konta na nákupy a pro vlastní potřebu pac.) zajišťuje sociální pracovnice oddělení. Po ukončení hospitalizace je částka uložená na kontě pacientky vyplacena, nebo formou složenky zaslána na adresu pacientky. **Účet peněz pacientů: 1555155/0300, Variabilní symbol je rodné číslo pacienta.**

Léky a léčebné procedury: Základní metodou léčby je **farmakoterapie**, tedy podávání léků ve formě tablet či injekcí, event. Infuzí. Léky ordinuje výhradně lékař a pacientkám je podává v určenou dobu střední zdravotnický personál, který má právo zkontrolovat užití léčiva. **Z bezpečnostních důvodů není pacientkám povoleno přechovávat u sebe žádné léky** a to ani vitaminy či potravinové doplňky.

Nedílnou součástí léčby je **režimová léčba**, tedy pravidelnost denního programu, především stravy a pitného režimu, spánku a osobní hygieny. Pacientky u kterých to jejich zdravotní stav dovoluje, mohou chodit na volné společné/individuální dopolední a odpolední **vycházky** do parku Psychiatrické nemocnice. Pacientky hůře mobilní, či se sníženou orientací chodí na společné vycházky v doprovodu personálu odd. (pokud to dovoluje počasí a stav pacientky). Pacientky odd.8A mohou v pracovní dny navštěvovat **pracovní terapii** na pavilonu 10. Pracovní terapie je vhodná k uchování nebo obnovení pracovních návyků a jemné motoriky, zlepšení soustředění, posílení motivace a sebedůvěry, zlepšení komunikačních dovedností. 1x týdně ve středu mohou pacientky navštěvovat skupinovou **hipoterapii**. Na oddělení 8A je nastaven **režim tzv. Léčebné komunity** s pravidelnými psychoterapeutickými a rehabilitačními aktivitami (rozhovory s pacientkami, procvičování paměti formou nesoutěživých her, denní aktuality ke zlepšení časoprostorové orientace, jednoduché pohybové aktivity, zpěv, drobné ruční práce, pečení cukroví a pod). Na odd. 8A a 8 je denně přítomna **psycholožka** a probíhá zde skupinová psychoterapie a individuální rozhovory podle potřeby pacientek. Pacientky, jejichž stav to dovoluje, se mohou účastnit kulturních programů pořádaných v PN (koncerty, taneční zábava apod.). Na odd. 8 a 15, kde jsou hospitalizované pacientky s těžšími a těžkými organickými psychickými onemocněními je v popředí **komplexní ošetrovatelská péče**, rehabilitace chůze u špatně mobilních a polohování u zcela imobilních pacientek. Zde probíhají psychorehabilitační aktivity individuálně, podle schopností jednotlivých pacientek (procvičování paměti, předcítání, sledování TV, reminiscenční rozhovory, bazální stimulace v lůžku), mobilní pacientky mohou navštěvovat pracovní terapii na pavilonu 15.

Kouření: všechna oddělení primariátu 8. jsou nekuřácká. **Na oddělení platí zákaz kouření.** Kouření je nevhodný zlovyk, který poškozuje zdraví. Ovlivňuje také negativně hladinu léků a má vliv na psychický stav člověka. Je tedy vhodné, aby během hospitalizace pacientky omezily kouření na minimum. Kouření povoluje individuálně po domluvě s pacientkou pouze lékař. Pacientky které mají povolené vycházky mohou kouřit během nich mimo budovu oddělení. Pacientky které nemají vycházky mohou chodit kouřit v doprovodu personálu na terasu oddělení po individuální domluvě s personálem. Lékař může limitovat množství vykouřených cigaret při zhoršení zdravotního nebo

psychického stavu pacientky. Z bezpečnostních důvodů pacientky nesmí mít u sebe sirky ani zapalovače.

Alkohol a drogy: v celém areálu Psychiatrické nemocnice platí přísný zákaz užívání alkoholických nápojů a drog. Porušení abstinence na oddělení, vycházce nebo propustce patří k závažným porušením léčebného režimu. Lékař i střední zdravotnický personál má právo se v odůvodněných případech přesvědčit zda nedošlo k porušení abstinence (dechovou zkouškou na alkohol, toxikologickým vyšetřením). Při zjištění porušení abstinence může lékař rozhodnout o pozastavení vycházek či propustky.

Lékařské vizity: v pracovní dny je lékařská vizita na každém oddělení vykonávána 1x denně v dopoledních hodinách. O víkendech a státních svátcích je v Psychiatrické nemocnici přítomen pohotovostní lékař psychiatr a internista, kteří zajišťují neodkladnou lékařskou péči o pacienty.

Léčebné propustky: pokud to stav pacientky umožňuje, povolujeme léčebné propustky na dobu **maximálně 5 dnů** (včetně dne odjezdu a návratu) a to v doprovodu rodiny, která po dobu propustky za pacientku přejímá zodpovědnost. Léčebné propustky povoluje ošetřující lékař, či primář odd.

Návštěvy: pacientky je možné navštěvovat denně, **v době mezi 9-17 hodinou. Návštěvy mimo tuto dobu jsou povoleny po předchozí domluvě s lékařem nebo ošetřujícím personálem na odd.** Návštěvy probíhají v **návštěvní místnosti** oddělení, u imobilních pacientek či těžce nemocných pacientek umožňujeme návštěvu u lůžka přímo na oddělení po domluvě s lékařem nebo sloužící sestrou na odd. Návštěvu je vhodné předem telefonicky domluvit na sesterně příslušného odd. (**odd8: 569 478 449, odd8A: 569 478 448, odd15: 569 478 447**), protože kapacita návštěvny je omezená. **Během návštěvy je nutné dodržovat aktuálně platná hygienickoepidemiologická nařízení. Po ukončení návštěvy rodina či osoba blízká informuje personál odd. a pacientku předává osobně personálu. Z bezpečnostních důvodů není možné pacientku ponechat v návštěvně samotnou bez doprovodu!**

Omezení v pohybu: ke zmírnění neklidu u pacientek používáme techniku **Deeskalace** (rozhovor s pacientkou, klidný a vlídný přístup, přítomnost personálu u pacientky). Pokud se ani takto nepodaří dosáhnout zklidnění a pokud pacientka pod vlivem duševní poruchy ohrožuje sebe nebo okolí, může být k zajištění bezpečí omezena v pohybu umístěním do samostatné místnosti s nepřetržitým kamerovým dohledem, tzv. **Terapeutické odluky**, nebo farmakologicky podáním **Neklidové medikace**. Dále omezením v lůžku či křesle **pomocí ochranných popruhů**. Takové omezení ordinuje vždy lékař, nutnost opatření je pravidelně kontrolována, pacientka je pod trvalým dohledem zdravotníků a omezení je užíváno jen po dobu nezbytně nutnou. Kamerový systém který monitoruje terapeutickou odluku nepořizuje zvukový ani obrazový záznam, monitorovaná místnost se zobrazuje pouze na obrazovce v pracovně sester.

Povinnosti pacientů: není dovoleno rušit ostatní pacientky v době **poledního a nočního klidu**. Polední klid je na oddělení dodržován od skončení oběda (cca 11:30hodin) do 14hodin odpoledne. Noční klid je od 22 hodin. V této době žádáme všechny pacientky o ohleduplnost vůči ostatním a zachování přiměřeného ticha a klidu (hlasité telefonování na pokoji, nahlas puštěná televize apod). Na oddělení **není** z bezpečnostních důvodů **povoleno používat osobní elektrospotřebiče**. Nabíjení mobilních telefonů zajišťuje personál oddělení.

V nemocnici **je zakázáno přechovávat zbraně nebo jiné nebezpečné předměty** (nože, nůžek, žiletky, zapalovače a sirky apod), **alkohol a nelegální návykové látky**. Je zakázáno na oddělení skladovat předměty, které nesouvisí s účelem hospitalizace. Pokud je to z bezpečnostních důvodů nutné, je ošetřující personál oprávněn provádět za přítomnosti pacientky i kontrolu jejích osobních věcí.

Informace, dotazy, stížnosti: informace o zdravotním stavu pacientkám poskytuje ošetřující lékař nebo primář. **Se souhlasem pacientky informuje ošetřující lékař nebo primář také rodinné příslušníky a osoby blízké a to telefonicky v době mezi 10-11:30 hodinou v pracovní dny (primář: 569 478 177, lékař odd8A: 569 478 469, lékař odd8: 569 478 440, lékař odd. 15: 569 478 435) nebo osobně po předchozí domluvě.** Při telefonickém kontaktu má lékař právo ověřit totožnost volajícího a jeho vztah k pacientce s ohledem na citlivost podávaných informací.

Stížnosti může pacient nebo jeho rodina podat formou ústní nebo písemnou. Pro shromažďování písemných stížností a dalších podnětů slouží na oddělení zvláštní schránka (**Schránka důvěry**), kterou 1x týdně vybírá vrchní sestra. Písemné stížnosti adresované personálu oddělení jsou vyřizovány přímo na oddělení. Písemné stížnosti nebo podněty, jejichž řešení přesahuje rámec oddělení nebo které jsou adresovány osobám mimo oddělení (ředitelka nemocnice, hlavní sestra, vrchní sestra, ombudsman) jsou předávány na sekretariát nemocnice k dalšímu vyřízení. Každá stížnost musí být vyřízena do 30 dnů, v odůvodněných případech do 60 dnů od doručení. Forma vyrozumění o vyřízení stížnosti (ústní nebo písemná) záleží na dohodě stěžovatele a nemocnice. Pokud stěžovatel není spokojen s vyřízením své stížnosti v nemocnici, může se písemně obrátit na zřizovatele nemocnice (Ministerstvo zdravotnictví). **Anonymní stížnosti** nebo jiná písemná podání adresovaná nemocnici nebo jejím konkrétním zaměstnancům **nejsou vyřizovány**.

Platnost tohoto domácího řádu je od 1.3.2026

Domácí řád je přístupný pro pacientky a návštěvy na všech odděleních primariátu 8 a na webové stránce nemocnice: www.plhb.cz

Zpracovala: prim.MUDr. Barbora Fejtlová
primářka odd.8, 8A, 15

Schválila: Mgr. Markéta Holubová
ředitelka PN Havlíčkův Brod

Užitečné odkazy:

Informace pro pečující: www.pecujici.cz , www.alzheimer.cz , www.gerontologie.cz

Brožurka pro pozůstalé (odkaz www.plhb.cz)